

Handi / Khanty / Ханты

latinisatsioon: KNAB 1994-07-09

romanization: KNAB 1994-07-09

1	А а	a	17	М м	m	32	Ц ц*	c
2	Ä ä ^{BCE}	ä	18	Н н	n	33	Ч ч	č
3	Б б*	b	19	Ң ң	ŋ	34	Ч' ч' ^{CE}	tš
4	В в	w	20	О о	o	35	Ш ш	š
5	Г г*	g	21	Ö ö ^{CE}	ö	36	Щ щ*	šč
6	Д д*	d	22	Ө ө ^{BCE}	ÿ	37	Ъ ъ	"
7	Е е	e,je ¹ ,é ²	23	Ө ө ^{BE}	ÿ	38	Ы ы	y
8	Ё ё	jo	24	П п	p	39	Ь ь	'j ³
9	Ж ж*	ž	25	Р р	r	40	Э э	è,e ¹
10	З з*	z	26	С с	s	41	Ю ю	ju
11	И и	i	27	Т т	t	42	Я я	ja
12	Й й	j	28	У у	u	43	J j ^C	ĵ
13	К к	k	29	ӱ ӱ ^{CE}	ü	44	Ә ә ^{BCE}	ê
14	Қ қ ^{CE}	q	30	Ф ф*	f	45	Ӗ ӗ ^{BE}	ë
15	Л л	l	31	Х х	h			
16	Л' л' ^{BCE}	l̥						

¹ н, с, т (peenendujate), täishääliku, й, ъ ja ъ järel, samuti sõna alguses.

² Kaashääliku järel *je* asendajana vene ja rahvusvahelistes sõnades.

³ Peenendujate järel.

* Ei esine handi omasõnades.

Ülaindeksiga tähed, mis esinevad ainult ühe või mõne murde tähestikus:

^A Kesk-Obi handi

^B Kazõmi handi (*КАЗЫМ ЁХ ЯСЫҢ* /ХАНТЫ/)

^C Surguti handi (*СУРГУТ ҚАНТАХ КӨЛ*)

^D Šurõškari handi

^E Vahhi handi (*ВАХ ҚАНТАХ КӨЛ*)

¹ After н, с, т (palatalizing consonants), a vowel, й, ъ and ъ, also word-initially.

² After a consonant instead of *je* in Russian or international loans.

³ After palatalizing consonants.

* Does not occur in genuine Khanty words. With superscript index are marked characters that occur only in alphabets of one or several dialects:

^A Middle Ob' Khanty

^B Kazym Khanty (*КАЗЫМ ЁХ ЯСЫҢ* /ХАНТЫ/)

^C Surgut Khanty (*СУРГУТ ҚАНТАХ КӨЛ*)

^D Shuryshkar Khanty

^E Vakh Khanty (*ВАХ ҚАНТАХ КӨЛ*)

Märkusi

1. *n, s, t* on *i* ja *j*-i ees palataliseeritud, palataliseerimatuse korral asendub *i* *y*-ga.

2. Redutseeritud *ә*-d märgitakse Kesk-Obi handi keeles *y*-ga või peenendujate ja *š*

Notes

1. *n, s, t* before *i* and *j* are palatalized, *y* is used instead of *i* if these consonants are not palatalized.

2. Reduced *ә* is written as *y* in Middle Ob' Khanty or as *i* after palatalized

järel *i*-ga: *kati* [katʲə], *asi* [ɑ:sʲə], *moni* [monʲə].

3. Kirjaviisis ei eristata tavaliselt pikki ja lühikesi täishäälikuid.
4. Rõhk on tavaliselt esisilbil, pika täishääliku puhul ka järgsilbis.

consonants and *š*: *kati* [katʲə], *asi* [ɑ:sʲə], *moni* [monʲə].

3. Long and short vowels are not usually distinguished in normal spelling.
4. The stress lies mainly on the first syllable, in the case of long vowels the stress may lie on a non-initial syllable.

Hääldus

a [a, ɑ:]; **č** [tʃʲ]; **ê** [ɛ]; **ë** [ɛ̃]; **ĵ** [ʃ]; **o** [o, ɔ:]; **tš** [tʃʲ]; **u** [u, u:]; **y** [ɤ]; **ÿ** [ɤ̃]

Pronunciation